

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma:

D. 385/19/2019.

A tanács tagjai: Pulainé Dr. Horváth Hajnalka közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Tomasovszki Tamás közbeszerzési biztos, Dr. Dajka Gabriella közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Miniszterelnökség, közbeszerzésekért felelős miniszter
(Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Ádám Réka kamarai jogtanácsos
(Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)

A beszerző: VOLÁNBUSZ Zrt.

(Budapest, Üllői út 131.)

A beszerző képviselője:

Dr. Borbély Magdolna ügyvéd

(Budapest, Falk Miksa u. 5. I. em.2/A.)

A I. rendű kérelmezett:

HOVÁNY Kft.

(Kecskemét, Szent László krt. 79/a.)

A II. rendű kérelmezett:

Hovány Prémium Automotive Kft.

(Kecskemét, Szent László krt. 68.)

A beszerzés tárgya, értéke: Mercedes-Benz Citaro G Blue Tec Hybrid típusú városi autóbuszok javítása, karbantartása - Kbt. mellőzése 2017. évben 76.951.822.-Ft, 2018. évben 176.997.352.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (1)-(2) bekezdéseire tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére tekintettel 6.000.000.-Ft, azaz hatmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy a hivatalbóli kezdeményezés alapján vizsgált, a beszerző és az I. rendű kérelmezett között 2017. évben a 4800000111-4800004306 sorszámú, összesen nettó 76.951.822.-Ft (hetvenhatmillió-kilencszázötvenegyezer-nyolcszázhuszonkettő forint) összegű eseti megrendelések alapján létrejött szerződések, valamint az ajánlatkérő és az I.

valamint II. rendű kérelmezettek között 2018. évben a 4800005773-4800010756 sorszámú, mindösszesen 176.997.352.-Ft (Százhetvenhatmillió-kilencszázkilencvenhétezer-háromszázötvenkettő forint) összegű eseti megrendelések útján létrejött szerződések nem semmisek.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben további 6.000.000.-Ft, azaz hatmillió forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Kecskemét Város Önkormányzata „a Kecskemét város közösségi közlekedés fejlesztése, átalakítása – zéró emissziós zóna megteremtése soros hibridhajtású alacsonypadlós autóbuszok beszerzésével – KÖZOP-5.5.0-09-11-2012-0022 projekt keretében beszerzett 25 db Mercedes-Benz Citaro G BlueTec-Hybrid típusú autóbust.
2. A beszerző, mint közszolgáltató 2016. december 22-én Kecskemét Megyei Jogú Várossal közszolgáltatási szerződést kötött „Kecskemét megyei jogú város közigazgatási területén autóbusszal végzett menetrend szerinti helyi személyszállítás közszolgáltatási szerződés keretében történő ellátására”. A szerződés az új közszolgáltatási szerződés megkötéséig, de legfeljebb 2018. december 31. napjáig, határozott időtartamra jött létre.
3. A közszolgáltatási szerződés 3. számú mellékletében a szerződő felek meghatározták a közlekedési szolgáltató használatába kerülő létesítmények és eszközök körét, és azok működtetésének és használatának feltételeit.
4. A közszolgáltatási szerződés 3.8.9. pontja írta elő a beszerző részére az autóbuszok szükség szerinti javításának, szervizelésének biztosítását. A beszerzőt a szerződés III.5.4. pontja szerint az autóbuszok vonatkozásában – beleértve az önkormányzat által rendelkezésére bocsátott autóbuszokat is – üzemeltetési, felügyeleti, vizsgálati, környezetvédelmi, ellenőrzési, karbantartási, javítási, vonali hibaelhárítási, takarítási feladatok terhelik.
5. A beszerző 2017. évben az I. rendű kérelmezettől összesen nettó 76.951.822.-Ft értékű karbantartási, javítási munkát rendelt meg a 4800000111-4800004306 sorszámú megrendelőkn.

Sorszám	Megrendelő száma	HOVÁNY Kft.	Hovány Prémium Automotive Kft.
1	4800000493	80 203 Ft	
2	4800000866	59 940 Ft	
3	4800000936	9 336 Ft	
4	4800000921	16 524 Ft	
5	4800000111	72 648 Ft	
6	4800000867	10 694 Ft	
7	4800000219	135 936 Ft	
8	4800000521	61 989 Ft	
9	4800000965	484 279 Ft	
10	4800000496	547 688 Ft	
11	4800000498	12 373 Ft	
12	4800000611	324 406 Ft	
13	4800000865	291 703 Ft	
14	4800000920	61 121 Ft	
15	4800000871	249 478 Ft	
16	4800000868	27 143 Ft	
17	4800000301	40 675 Ft	
18	4800000872	101 883 Ft	
19	4800000937	260 172 Ft	
20	4800000543	233 262 Ft	
21	4800000136	120 255 Ft	
22	4800000374	34 137 Ft	
23	4800000516	10 694 Ft	
24	4800000707	42 532 Ft	
25	4800000938	344 615 Ft	
26	4800000520	62 743 Ft	
27	4800000792	260 876 Ft	
28	4800000840	451 650 Ft	
29	4800000919	43 322 Ft	
30	4800000610	115 780 Ft	
31	4800004007	1 178 909 Ft	
32	4800004306	34 097 Ft	
33	4800004306	37 601 Ft	
34	4800004306	586 285 Ft	
35	4800004008	1 176 942 Ft	
36	4800004009	331 928 Ft	
37	4800004077	281 296 Ft	
38	4800004259	28 340 Ft	
39	4800004010	1 176 909 Ft	
40	4800004011	1 125 071 Ft	
41	4800004144	581 382 Ft	
42	4800004012	1 178 559 Ft	
43	4800004013	322 222 Ft	
44	4800004298	114 796 Ft	
45	4800004298	37 601 Ft	
46	4800004201	1 278 875 Ft	
47	4800004299	114 792 Ft	
48	4800004014	312 766 Ft	
49	4800004300	34 546 Ft	
50	4800004300	37 600 Ft	
51	4800004300	608 839 Ft	
52	4800004301	362 652 Ft	
53	4800004025	321 094 Ft	
54	4800000210	13 837 400 Ft	
55	4800004180	238 158 Ft	
56	4800004260	67 061 Ft	
57	4800004026	1 177 645 Ft	

58	4800004207	336 054 Ft
59	4800004208	37 601 Ft
60	4800004027	316 919 Ft
61	4800004028	931 457 Ft
62	4800004029	1 176 909 Ft
63	4800004030	1 176 909 Ft
64	4800004031	1 176 902 Ft
65	4800004078	6 810 Ft
66	4800004032	1 176 812 Ft
67	4800004302	278 274 Ft
68	4800004302	37 601 Ft
69	4800004034	931 777 Ft
70	4800004035	1 176 909 Ft
71	4800004036	1 176 905 Ft
72	4800004038	1 176 812 Ft
73	4800004039	320 724 Ft
74	4800004303	339 447 Ft
75	4800003863	180 037 Ft
76	4800004040	1 176 802 Ft
77	4800004209	499 612 Ft
78	4800004261	506 468 Ft
79	4800001035	22 226 Ft
80	4800001457	117 832 Ft
81	4800001695	53 558 Ft
82	4800001458	137 648 Ft
83	4800001603	22 226 Ft
84	4800002217	55 218 Ft
85	4800001791	146 549 Ft
86	4800001107	108 868 Ft
87	4800001253	37 291 Ft
88	4800001306	45 467 Ft
89	4800001300	256 776 Ft
90	4800001575	949 614 Ft
91	4800001575	159 401 Ft
92	4800001920	63 053 Ft
93	4800002320	292 160 Ft
94	4800001036	6 456 885 Ft
95	4800001254	78 661 Ft
96	4800001256	626 370 Ft
97	4800001649	405 313 Ft
98	4800001256	292 191 Ft
99	4800001834	22 796 Ft
100	4800001257	37 814 Ft
101	4800001551	162 144 Ft
102	4800001604	66 336 Ft
103	4800001925	249 478 Ft
104	4800001414	507 276 Ft
105	4800001966	73 874 Ft
106	4800001065	138 069 Ft
107	4800001258	81 179 Ft
108	4800001617	280 110 Ft
109	4800002261	101 737 Ft
110	4800002056	575 695 Ft
111	4800002157	145 061 Ft
112	4800002158	183 764 Ft
113	4800001459	17 684 Ft
114	4800001605	10 678 Ft
115	4800001928	53 866 Ft
116	4800001259	199 673 Ft

117	4800001301	22 226 Ft
118	4800001930	165 524 Ft
119	4800001552	37 638 Ft
120	4800001759	17 684 Ft
121	4800001855	938 517 Ft
122	4800001857	66 689 Ft
123	4800001063	42 932 Ft
124	4800001064	32 456 Ft
125	4800001075	151 142 Ft
126	4800002321	575 023 Ft
127	4800001260	35 535 Ft
128	4800001261	18 305 Ft
129	4800001932	407 352 Ft
130	4800002193	378 518 Ft
131	4800001302	105 719 Ft
132	4800002322	785 715 Ft
133	4800002330	249 478 Ft
134	4800001760	87 471 Ft
135	4800001793	120 413 Ft
136	4800002369	226 360 Ft
136	4800002719	511 213 Ft
137	4800002720	35 022 Ft
138	4800002473	81 529 Ft
139	4800002739	29 514 Ft
140	4800002739	37 601 Ft
141	4800002924	123 528 Ft
142	4800002693	61 548 Ft
143	4800002714	25 146 Ft
144	4800002459	1 211 139 Ft
145	4800002715	67 637 Ft
146	4800002715	37 601 Ft
147	4800002721	400 840 Ft
148	4800002723	54 054 Ft
149	4800002575	22 226 Ft
150	4800002762	159 959 Ft
151	4800002762	37 601 Ft
152	4800002694	571 408 Ft
153	4800002923	47 553 Ft
154	4800002620	8 400 Ft
155	4800002620	13 779 Ft
156	4800002620	37 601 Ft
157	4800002472	326 298 Ft
158	4800002695	192 039 Ft
159	4800002933	37 601 Ft
160	4800002933	45 395 Ft
161	4800002933	306 679 Ft
162	4800002956	12 852 Ft
163	4800002370	119 063 Ft
164	4800002956	390 864 Ft
165	4800002958	49 586 Ft
166	4800002640	1 370 351 Ft
167	4800002696	170 391 Ft
168	4800002859	459 068 Ft
169	4800002578	35 022 Ft
170	4800002580	511 213 Ft
171	4800002460	231 943 Ft
172	4800002460	37 601 Ft
173	4800002482	42 148 Ft
174	4800002947	154 036 Ft

175	4800002461	475 347 Ft
176	4800002498	54 753 Ft
177	4800002499	37 601 Ft
178	4800002621	97 340 Ft
179	4800002483	45 467 Ft
180	4800002462	22 170 Ft
181	4800002462	37 601 Ft
182	4800002860	104 643 Ft
183	4800002463	22 170 Ft
184	4800002463	37 601 Ft
185	4800002985	61 132 Ft
186	4800003031	22 226 Ft
187	4800003796	62 716 Ft
188	4800003171	249 478 Ft
189	4800003206	423 903 Ft
190	4800003236	99 457 Ft
191	4800003089	170 688 Ft
192	4800003089	37 601 Ft
193	4800003207	12 232 Ft
194	4800003237	212 506 Ft
195	4800003238	394 089 Ft
196	4800003239	203 345 Ft
197	4800003254	172 404 Ft
198	4800002969	46 385 Ft
199	4800003135	88 805 Ft
200	4800003797	35 022 Ft
201	4800002986	56 963 Ft
202	4800003240	249 478 Ft
203	4800003800	440 364 Ft
204	4800003241	69 277 Ft
205	4800003315	22 370 Ft
206	4800003315	37 601 Ft
207	4800003597	47 345 Ft
208	4800003032	30 890 Ft
209	4800003283	109 384 Ft
210	4800003687	48 528 Ft
211	4800003687	37 601 Ft
212	4800003709	50 209 Ft
213	4800003037	57 847 Ft
214	4800003255	28 995 Ft
215	4800003504	412 253 Ft
216	4800003316	170 541 Ft
217	4800003132	559 588 Ft
218	4800003599	54 577 Ft
219	4800002990	144 706 Ft
220	4800003090	41 172 Ft

6. A beszerző 2018. évben az alábbi javítási, karbantartási munkákat rendelte meg az I. rendű kérelmezettől nettó 77.693.582.-Ft értékben, a II. rendű kérelmezettől nettó 99.303.770.-Ft, mindösszesen 176.997.352.-Ft értékben a 4800005773-4800010756 sorszámú megrendelőkön.

Sorszám	Megrendelő száma	HOVÁNY Kft.	Hovány Prémium Automotive Kft.
221	4800009530		1 198 572 Ft
222	4800005773		673 507 Ft
223	4800005773		2 506 274 Ft
224	4800005808		64 933 Ft
225	4800005808		1 045 036 Ft
226	4800005904		1 271 693 Ft
227	4800005904		467 432 Ft
228	4800006386		100 979 Ft
229	4800006386		37 601 Ft
230	4800006474		313 483 Ft
231	4800006474		8 600 Ft
232	4800006504		402 372 Ft
233	4800006504		1 281 663 Ft
234	4800006508		2 008 277 Ft
235	4800006509		83 319 Ft
236	4800006509		35 557 Ft
237	4800006510		113 820 Ft
238	4800006510		52 479 Ft
239	4800006511		37 601 Ft
240	4800006511		27 470 Ft
241	4800006514		8 600 Ft
242	4800006514		1 798 591 Ft
243	4800006515		1 284 999 Ft
244	4800006515		37 411 Ft
245	4800006526		16 065 Ft
246	4800006526		8 600 Ft
247	4800006529		1 316 283 Ft
248	4800006529		37 601 Ft
249	4800006671		89 742 Ft
250	4800006671		8 600 Ft
251	4800006717		1 522 658 Ft
252	4800006717		251 311 Ft
253	4800006747		191 715 Ft
254	4800006747		4 489 925 Ft
255	4800006748		704 859 Ft
256	4800006748		324 666 Ft
257	4800006749		37 601 Ft
258	4800006749		236 409 Ft
259	4800006752		8 600 Ft
260	4800006752		654 787 Ft
261	4800006753		182 339 Ft
262	4800006753		179 802 Ft
263	4800006796		85 365 Ft
264	4800006796		37 601 Ft
265	4800006828		333 644 Ft
266	4800006828		8 600 Ft
267	4800006835		35 343 Ft
268	4800006835		45 801 Ft
269	4800006837		401 868 Ft
270	4800006837		32 682 Ft
271	4800006838		1 411 202 Ft
272	4800006838		37 601 Ft
273	4800006846		15 750 Ft
274	4800006846		8 600 Ft
275	4800006879		338 809 Ft
276	4800006879		171 296 Ft
277	4800006880		160 562 Ft
278	4800006880		186 895 Ft
279	4800006899		37 601 Ft
280	4800006899		28 072 Ft
281	4800006931		8 600 Ft
282	4800006931		398 382 Ft
283	4800006942		94 358 Ft
284	4800006942		9 764 Ft
285	4800007085		441 086 Ft
286	4800007085		510 230 Ft
287	4800007137		1 681 160 Ft

288	4800007137		192 674 Ft
289	4800007140		161 863 Ft
290	4800007140		37 801 Ft
291	4800007141		28 511 Ft
292	4800007141		8 600 Ft
293	4800007189		306 061 Ft
294	4800007189		562 530 Ft
295	4800007253		1 903 051 Ft
296	4800007253		363 820 Ft
297	4800007264		43 689 Ft
298	4800007264		37 601 Ft
299	4800007276		8 600 Ft
300	4800007276		1 342 392 Ft
301	4800007277		97 565 Ft
302	4800007329		27 206 Ft
303	4800007329		37 600 Ft
304	4800007330		8 600 Ft
305	4800007330		128 543 Ft
306	4800007432		4 108 882 Ft
307	4800007432		1 827 437 Ft
308	4800007465		59 976 Ft
309	4800007465		229 598 Ft
310	4800007467		531 707 Ft
311	4800007467		234 403 Ft
312	4800007524		267 870 Ft
313	4800007524		577 023 Ft
314	4800007525		100 979 Ft
315	4800007525		19 428 Ft
316	4800007526		8 600 Ft
317	4800007526		37 601 Ft
318	4800007530		1 281 663 Ft
319	4800007530		508 737 Ft
320	4800007575		15 750 Ft
321	4800007575		8 600 Ft
322	4800007715		37 600 Ft
323	4800007715		65 523 Ft
324	4800007781		817 714 Ft
325	4800007781		156 594 Ft
326	4800007807		511 576 Ft
327	4800007807		356 538 Ft
328	4800007808		590 288 Ft
329	4800007808		928 140 Ft
330	4800007812		29 172 Ft
331	4800007812		728 216 Ft
332	4800007813		16 065 Ft
333	4800007813		8 600 Ft
334	4800007837		37 600 Ft
335	4800007837		1 522 658 Ft
336	4800007888		368 130 Ft
337	4800007888		1 651 099 Ft
338	4800007995		1 109 475 Ft
339	4800007995		182 339 Ft
340	4800007996		179 802 Ft
341	4800007996		85 365 Ft
342	4800008018		37 601 Ft
343	4800008018		333 644 Ft
344	4800008018		8 600 Ft
345	4800008018		386 916 Ft
346	4800008018		1 513 443 Ft
347	4800008018		398 382 Ft
348	4800008019		1 277 211 Ft
349	4800008019		98 546 Ft
350	4800008053		35 895 Ft
351	4800008053		320 719 Ft
352	4800008070		134 085 Ft
353	4800008070		225 435 Ft
354	4800008070		544 920 Ft
355	4800008070		97 156 Ft
356	4800008070		69 699 Ft
357	4800008070		78 311 Ft
358	4800008071	596 668 Ft	
359	4800008071	229 363 Ft	

360	4800008072	634 306 Ft	
361	4800008072	39 744 Ft	
362	4800008073	519 389 Ft	
363	4800008073		168 724 Ft
364	4800008092		1 297 570 Ft
365	4800008092	139 332 Ft	
366	4800008092	134 674 Ft	
367	4800008092	1 249 547 Ft	
368	4800008092	778 469 Ft	
369	4800008092	22 620 Ft	
370	4800008092	43 299 Ft	
371	4800008092	100 020 Ft	
372	4800008172		964 298 Ft
373	4800008172	598 335 Ft	
374	4800008173		351 884 Ft
375	4800008173		20 196 Ft
376	4800008173		505 314 Ft
377	4800008173		2 389 220 Ft
378	4800008173		77 648 Ft
379	4800008173	363 137 Ft	
380	4800008173	133 120 Ft	
381	4800008173	202 411 Ft	
382	4800008174		5 937 Ft
383	4800008174		1 706 433 Ft
384	4800008174		13 500 Ft
385	4800008174		37 600 Ft
386	4800008174		8 600 Ft
387	4800008174	596 668 Ft	
388	4800008269	1 467 065 Ft	
389	4800008269	309 087 Ft	
390	4800008273	79 660 Ft	
391	4800008273	137 691 Ft	
392	4800008355		182 212 Ft
393	4800008355		446 328 Ft
394	4800008356	236 891 Ft	
395	4800008356	373 938 Ft	
396	4800008362	934 318 Ft	
397	4800008362		1 297 040 Ft
398	4800008371	732 016 Ft	
399	4800008371	225 887 Ft	
400	4800008428	301 963 Ft	
401	4800008428	7 285 Ft	
402	4800008505	482 870 Ft	
403	4800008505	596 668 Ft	
404	4800008508	890 127 Ft	
405	4800008508		693 088 Ft
406	4800008552	752 357 Ft	
407	4800008560	44 853 Ft	
408	4800008560	30 976 Ft	
409	4800008583	256 663 Ft	
410	4800008583	236 381 Ft	
411	4800008590	256 359 Ft	
412	4800008590		213 847 Ft
413	4800008670		78 503 Ft
414	4800008670	1 572 826 Ft	
415	4800008670	4 531 481 Ft	
416	4800008670		2 253 619 Ft
417	4800008671	283 755 Ft	
418	4800008674	3 569 152 Ft	
419	4800008675	273 855 Ft	
420	4800008738	4 347 743 Ft	
421	4800008738		107 666 Ft
422	4800008738		37 600 Ft
423	4800008758		843 404 Ft
424	4800008769		8 600 Ft
425	4800008775	383 281 Ft	
426	4800008791		36 998 Ft
427	4800008791		8 600 Ft
428	4800008791		37 601 Ft
429	4800008853	494 109 Ft	
430	4800008854	309 699 Ft	
431	4800008854		541 695 Ft

432	4800008854	81 130 Ft	
433	4800008855	2 054 414 Ft	
434	4800008855	84 538 Ft	
435	4800008855		407 406 Ft
436	4800008958		91 646 Ft
437	4800008964		37 601 Ft
438	4800008968		8 600 Ft
439	4800008973		1 365 140 Ft
440	4800008974	86 179 Ft	
441	4800009047		1 234 136 Ft
442	4800009048	996 447 Ft	
443	4800009049	291 436 Ft	
444	4800009050		83 185 Ft
445	4800009051		37 601 Ft
446	4800009052		8 600 Ft
447	4800009074	32 421 Ft	
448	4800009075	3 552 002 Ft	
449	4800009077	129 935 Ft	
450	4800009085	1 404 234 Ft	
451	4800009163		29 787 Ft
452	4800009164		1 164 087 Ft
453	4800009165	596 668 Ft	
454	4800009192	229 363 Ft	
455	4800009314	634 306 Ft	
456	4800009353	39 744 Ft	
457	4800009354	519 389 Ft	
458	4800009357		168 724 Ft
459	4800009358		1 297 570 Ft
460	4800009359	139 332 Ft	
461	4800009361	134 674 Ft	
462	4800009363	1 249 547 Ft	
463	4800009412	778 469 Ft	
464	4800009413	22 620 Ft	
465	4800009437	43 299 Ft	
466	4800009437	100 020 Ft	
467	4800009438		964 298 Ft
468	4800009438	598 335 Ft	
469	4800009439		351 884 Ft
470	4800009439		20 196 Ft
471	4800009444		505 314 Ft
472	4800009444		2 389 220 Ft
473	4800009445		77 648 Ft
474	4800009445	363 137 Ft	
475	4800009445	133 120 Ft	
476	4800009445	202 411 Ft	
477	4800009445		5 937 Ft
478	4800009445		1 706 433 Ft
479	4800009474		13 500 Ft
480	4800009479		37 600 Ft
481	4800009479		8 600 Ft
482	4800009501	596 668 Ft	
483	4800009501	1 467 065 Ft	
484	4800009502	309 087 Ft	
485	4800009502	79 660 Ft	
486	4800009538	137 691 Ft	
487	4800009591		182 212 Ft
488	4800009592		446 328 Ft
489	4800009593	236 891 Ft	
490	4800009660	373 938 Ft	
491	4800009745	934 318 Ft	
492	4800009746		1 297 040 Ft
493	4800009814	225 887 Ft	
494	4800009815	301 963 Ft	
495	4800009817	7 285 Ft	
496	4800009818	482 870 Ft	
497	4800009845	596 668 Ft	
498	4800009907	890 127 Ft	
499	4800009914		693 088 Ft
500	4800010085	752 367 Ft	
501	4800010086	44 853 Ft	
502	4800010088	30 976 Ft	
503	4800010090	256 663 Ft	

504	4800010091	236 381 Ft	
505	4800010091	256 359 Ft	
506	4800010091		213 847 Ft
507	4800010094		78 503 Ft
508	4800010095	1 572 826 Ft	
509	4800010104	4 531 481 Ft	
510	4800010105		2 253 619 Ft
511	4800010135	283 755 Ft	
512	4800010349	3 569 152 Ft	
513	4800010350	273 855 Ft	
514	4800010350	4 347 743 Ft	
515	4800010350		107 686 Ft
516	4800010351		37 600 Ft
517	4800010351		843 404 Ft
518	4800010351		8 600 Ft
519	4800010352	383 281 Ft	
520	4800010425		36 998 Ft
521	4800010427		8 600 Ft
522	4800010427		37 601 Ft
523	4800010427	494 109 Ft	
524	4800010509	309 699 Ft	
525	4800010542		541 695 Ft
526	4800010542	81 130 Ft	
527	4800010542	2 054 414 Ft	
528	4800010634	84 538 Ft	
529	4800010634		407 406 Ft
530	4800010634		91 646 Ft
531	4800010636		37 601 Ft
532	4800010636		8 600 Ft
533	4800010636		1 365 140 Ft
534	4800010637	86 179 Ft	
535	4800010674		1 234 136 Ft
536	4800010675	996 447 Ft	
537	4800010679	291 436 Ft	
538	4800010680		83 185 Ft
539	4800010689		37 601 Ft
540	4800010689		8 600 Ft
541	4800010689	32 421 Ft	
542	4800010690	3 552 002 Ft	
543	4800010691	129 935 Ft	
544	4800010707	1 404 234 Ft	
545	4800010711		29 787 Ft
546	4800010756		1 164 087 Ft

A teljesítésigazolások alapján a beszerző mindösszesen 253.949.173.-Ft-ot fizetett meg 2017-2018. évben a kérelmezettek részére.

7. A hivatalbóli kezdeményező a közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016. (XII. 23.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm.rendelet) 4. § (1) bekezdése értelmében a Korm. rendelet hatálya alá tartozó beszerzőt 2019. május 13-án adatszolgáltatás teljesítésére hívta fel. A hivatalbóli kezdeményező éves ellenőrzési terv alapján végezte az ellenőrzést és a beszerző „Mercedes-Benz Citaro G BlueTec Hybrid típusú városi csuklós autóbuszok javítása karbantartása - eseti megrendelések” tárgyú beszerzése vonatkozásában hiánypótlás keretében megküldte valamennyi, a 2017. valamint a 2018. évre vonatkozó megrendeléseit.

8. A kezdeményező az ellenőrzési eljárása során megállapította, hogy a beszerző a 2017. évben nettó 80.098.130.-Ft; míg a 2018. évben nettó 167.062.557.-Ft beszerzést valósított meg, melyet megelőzően nem folytatott le közbeszerzési eljárást.

9. A Döntőbizottság 2019. július 30. napján a jogorvoslati eljárást megindította, melynek során 2019. augusztus 28-án a D.384/2019. szám alatt indult jogorvoslati eljárást 10. sorszámú végzésével a jelen D.385/2019. számú jogorvoslati eljáráshoz egyesítette a Kbt.

155. § (1) bekezdése alapján. A Döntőbizottság 2019. október 7. napján kelt D.385/15/2019. számú végzésével a beszerző személyében bekövetkezett jogutódlást megállapította, melyről az eljárásban részes feleket a végzés kézbesítésével értesítette.

A hivatalbóli kezdeményezés

10. A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdés m) pontja alapján, mint a közbeszerzésekért felelős miniszter terjesztette elő kezdeményezését, melyben előadta, hogy a beszerző a „Mercedes-Benz Citaro G BlueTec Hybrid típusú városi csuklós autóbuszok javítása karbantartása - eseti megrendelések” tárgyú megrendelésével összefüggésben köteles lett volna közbeszerzési eljárást lefolytatni és ennek eredményeként szerződést kötni a szolgáltatókkal, valamint a becsült érték meghatározása során a Kbt. 17. § (2) bekezdésében és 19. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel kellett volna a beszerzés becsült értékét meghatározni, a beszerzés becsült értékének a meghatározása során valamennyi szolgáltatásért járó ellenértéket együttesen kellett volna figyelembe vennie. A hivatalbóli kezdeményező kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdésének e) pontja, valamint a Kbt. 165. § (6) bekezdésének a) pontja alapján állapítsa meg a jogsértés megtörténtét és szabjon ki bírságot, figyelemmel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

11. A Kbt. 17. § (2) bekezdésében foglaltak szerint ugyanis a szolgáltatás becsült értékének megállapításakor a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – szolgáltatást kell alapul venni. Mindezek mellett a Kbt. 19. § (3) bekezdése alapján, ha ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatás megrendelés részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, úgy a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. E szempontokat figyelembe véve a hatályos uniós és hazai szabályok is azt követelik meg, hogy az ajánlatkérő ne bontson részekre olyan közbeszerzéseket, amelyek funkcionális megközelítésben egy egységes beszerzésnek minősülnek.

12. Hivatkozott az Európai Unió Bírósága ítéleteiben megfogalmazott funkcionális megközelítésre, valamint a beszerzés egységességének követelményére. Álláspontja szerint a funkcionális egység fennállását támasztja alá a megrendelések szoros időbeli összefüggése is, valamint a gazdasági egység fennállását támasztja alá a beszerző személyének az azonossága.

13. A beszerző eseti megrendelők útján teljesítette a közszolgáltatási szerződés alapján feladataként felmerülő karbantartási és javítási munkálatokat, amelyekhez kapcsolódóan nem folytatott le beszerzési eljárást, és nem kötött (keret)szerződést.

A beszerző ezt azzal indokolta, hogy Magyarországon mindösszesen 1 cég foglalkozik ezen típusú buszok javításával [Korm. rend 3. § (1) bekezdés f) pontja], a Hovány Prémium Automotive Kft., valamint ehhez a céghez kapcsolódóan az alkatrész beszállító 50 %-os kedvezménytel vállalta szállítani az alkatrészeket 2018. év végéig [Korm. rend 3. § (1) bekezdés c) pontja], ezért nem volt köteles a Kbt. 4. § (3) bekezdésében foglalt előírás ellenére három ajánlatot bekérni.

A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint azonban a beszerző ezen hivatkozása nem fogadható el, mert a Korm. rend. megjelölt rendelkezései a három ajánlat bekérése alól adnak mentesítést, nem pedig a közbeszerzési eljárás lefolytatása alól, így a beszerző jogsértést követett el. Fentiekből következően a beszerzőnek a hivatkozott beszerzései során a becsült értéket a Kbt. 17. § (2) bekezdése és 19. § (3) bekezdése alapján, valamennyi érintett beszerzés értékének az egybeszámításával kellett volna meghatározni. Mivel a beszerző a

hivatkozott szerződések vonatkozásában erre nem volt figyelemmel, ezért ezen beszerzések becsült értékét a Kbt. hivatkozott rendelkezéseibe ütközően, jogszabálysértő módon határozta meg.

14. A jogsértésről való tudomásszerzés időpontját a hivatalbóli kezdeményező 2019. május 20. napjában jelölte meg, amikor a beszerző megküldte a jogsértés megállapítását megalapozó dokumentumokat a kiválasztott beszerzések vonatkozásában.

15. A beszerző eljárási kifogásában foglaltakra a Döntőbizottság felhívására a hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a 2017. valamint a 2018. évi megrendelések teljes összegéről a beszerző 2019. július 2-án teljesített hiánypótlásából értesült azt követően, hogy a beszerző a 2018. évi második féléve tekintetében teljesített először adatszolgáltatást.

Hivatkozott arra, hogy az ellenőrző szervezet a részekre bontás tilalmának (egybeszámítási kötelezettség) megfelelő teljesítésére vonatkozó ellenőrzési jogosultságát csak úgy tudja gyakorolni, ha az ugyanazon beszerzési igényhez kapcsolódó, a közbeszerzés mellőzésével létrejött szerződéseket egyazon szempontból és megközelítés alapján vizsgálja. Ezért a kezdeményezési jogosultság szempontjából nincs annak relevanciája, hogy az egységes jogalaphoz kötődő és az ajánlatkérő/bszerző beszerzési kötelezettségeit keletkeztető (a beszerző és Kecskemét Megyei Jogú Város között létrejött, 2016. decemberében aláírt, 2017. január 1-től 2018. december 31. közötti időtartamra létrejött) közszolgáltatási szerződésre tekintettel az ezen kötelelem teljesítéséhez szükséges beszerzésekre vonatkozó szerződések mikor jöttek létre. A kezdeményezés lehetőségét ugyanis a Kbt. alapján (függetlenül attól, hogy a beszerző mikor került a Kormány rendelet hatálya alá) önmagában az a tény alapozza meg, hogy a kezdeményező a fent részletezett feladatköre ellátását végezte, és ennek keretében jutott a jogorvoslati kezdeményezést tartalmilag megalapozó információkhoz.

Kiemelte, hogy a beszerző ajánlatkérői minősége és közbeszerzési kötelezettsége az ellenőrzési jogosultságtól és annak hatókörétől függetlenül áll fenn. A töretlenül és következetesen, éveken keresztül folytatott, a közbeszerzési eljárás mellőzésével megvalósított jogsértés tényén és megítélésén egyebekben sem változtathat az, hogy az ellenőrző szervezet hogyan jutott az adatok birtokába, amennyiben az nyilvánvalóan nem jogellenes. A jogellenesség azonban az alábbiak szerint kizárható. A 2018. év teljes második félévére beszerző szolgáltatott adatot önkéntes jogkövető magatartást tanúsítva. Az ellenőrző szervezet a Korm. rendelet már hivatkozott 5. § (1) bekezdése szerinti részekre bontás tilalmához kapcsolódó ellenőrzési feladat és egyben jogosultság teljesítése és gyakorlása érdekében kérte be a beszerzőtől a teljes (karbantartási) feladat-ellátási időszakra vonatkozó megrendelések adatait, amelyet a beszerző hivatalos formájú adatszolgáltatás keretében teljesített.

Kérte, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kezdeményezési jogosultság körében a beszerző által előadottnak ne adjon helyt, valamint vegye figyelembe a Kbt. 2. §-a szerinti alapelvek – különösen a (3) és (4) bekezdés szerinti – sérelmét, továbbá azon tény, hogy beszerző a közbeszerzés mellőzése okán nem tette meg a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pont szerinti, a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződések nyilvánosságát biztosító intézkedéseket sem. Amennyiben ezen kötelezettségeit teljesítette volna a beszerző, a szerződéskötésekkel kapcsolatban fel sem merülhetett volna ezen információk publikus voltának megkérdőjelezése.

16. Arra a nem várt esetre, ha a Döntőbizottság a beszerzői érvelés szerinti indokokat elfogadná, kérte azon következetes döntőbizottsági és bírósági álláspont figyelembevételét, miszerint a jogsértésről való tudomásszerzés nem kívánja meg a jogsértés teljes bizonyítottságát; határozati bizonyossággal a Döntőbizottságnak kell a tényállást feltárnia

(értve itt a közszolgáltatási szerződésre tekintettel keletkezett valamennyi karbantartási szerződés vizsgálatát) és nem a kezdeményezőnek. Továbbá ebben a körben kérte – különösen a közbeszerzés mellőzésével érintett egybeszámított szerződéses érték összegére figyelemmel –, hogy amennyiben a Döntőbizottság az ellenőrzési jogosultság relációjában értékelné a kezdeményező ügyfélképességét, úgy eljárását a Kbt. 158. § (1) bekezdése alapján terjessze ki a vitatott időszakok tekintetében.

Hivatkozott arra, hogy a jogsértés tudomásra jutásával összefüggő valamennyi dokumentumot a Döntőbizottság rendelkezésére bocsátotta, az ellenőrzés menetét ismertette (2019. július 19-én kelt beadvány III. pontja; 2019. július 25-én kelt beadvány 2. oldal 2-5. bek.), továbbá becsatolta a beszerző leveleit (2019. július 19-én kelt beadvány mellékletei és 2019. július 25-én kelt beadvány mellékletei), melyben a szükséges dokumentumokat megküldte.

Álláspontja szerint az ügyfélképesség vizsgálata kérelemre indult eljárások esetében bír relevanciával, hivatkozással a Kbt. 148. § (2) bekezdésben foglaltakra. Ebben az esetben azonban a Miniszterelnökség, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdés m) pontja szerinti kezdeményező lépett fel. A kezdeményező vonatkozásában az ügyfélképesség vizsgálata fogalmilag kizárt. A Kbt. 152. § (5) bekezdése szerint a Döntőbizottság a kezdeményezést csak akkor utasíthatja vissza, ha azt nem a 152. § (1) bekezdésben meghatározott jogosult terjesztette elő. Ellenkező esetben a Döntőbizottság köteles a jogorvoslati eljárást hivatalból lefolytatni. Mindezekén túl, a Döntőbizottság következetes gyakorlata szerint is csupán a kérelemre indult eljárások esetében vizsgálendő a kérdés (D.201/9/2016.) „Az ügyfélképesség a közbeszerzési eljárásban való részvételtől vagy annak lehetőségétől függ. A jogorvoslati eljárás során azt kell megítélni, hogy a kérelem tárgyává tett jogsértő magatartás, mulasztás okoz-e a kérelmezőnek érdeksérelmet. Továbbá ez a megsértett érdek – az alapelvi rendelkezésekre is tekintettel – jogosnak tekinthető-e.”

Jelen kezdeményezést nem vitásan a Kbt. 152. § (1) bekezdés m) pontja szerinti kezdeményező nyújtotta be. A Magyar Állam tulajdonosi minősége alapján a beszerző ajánlatkérői minősége fennállt korábban is, ebből kifolyólag a közbeszerzési eljárás mellőzésével létrejött szerződések megkötésével jogsértést követett el, amely jogsértőnek tartott cselekményről a Miniszterelnökséget vezető miniszter – jogszabályban rögzített feladatkörének ellátása során – tudomást szerzett.

A fentiek szerint a jogorvoslati kezdeményezés benyújtója a Kbt. 152. § (1) bekezdés szerinti feltételeknek szóról szóra megfelel. Irreleváns az, hogy a kezdeményező vizsgálati feladatköre a beszerző vonatkozásában milyen időponttól áll fenn, mivel a Kbt. 152. § (1) bekezdése nem azt írja elő feltételként, hogy a jogsértő cselekmény vizsgálatára rendelkezzen feladatkörrel a kezdeményező, hanem csupán azt, hogy feladatköre ellátása során tudomást szerezzen bármilyen, bárki által, bármikor elkövetett jogsértő cselekményről.

Kiemelte, hogy a kezdeményezőnek a feladatkörébe tartozó vizsgálat során a jogszabály szerint a teljes érintett jogviszonyt kellett vizsgálnia az egybeszámítási kötelezettségre tekintettel. A jogviszony jellege miatt az ellenőrzést az érintett beszerzés tekintetében nem is lehetett volna lefolytatni a közszolgáltatói szerződés alapján kibocsátott egy-egy megrendelés tekintetében, a Kbt. rendszerében azok vizsgálata önmagában értelmezhetetlen. A jogsértésre utaló tények megtörténte nem kérdőjelezhető meg, az a Miniszterelnökséget vezető miniszternek pedig szabályos eljárásban jutott a tudomására.

A beszerző észrevétele

17. A beszerző elsődlegesen vitatta a hivatalbóli kezdeményező ügyfélképességét a 2018. november 29. napja előtti beszerzések vonatkozásában.

Előadta, hogy a Magyar Állam a beszerző egyedüli részvényese. Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (1) bekezdése alapján, a rábízott állami vagyon felett az államot

megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét tulajdonosi joggyakorlóként – ha törvény vagy miniszteri rendelet eltérően nem rendelkezik – a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. gyakorolja. Az 1/2018. (VI.25.) NVTNM rendelet 1. mellékletének 15. pontja szerint a beszerző esetében a tulajdonosi joggyakorló 2018. június 26. napjával a nemzeti vagyonért felelős tárca nélküli miniszter. A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 4. § (3) bekezdése szerinti felhatalmazáson alapuló, a Korm.rendelet 5. § szerinti ellenőrzést kezdeményezett 2019. május 13-án a beszerzőnél. A beszerző a tulajdonosi joggyakorló személyére tekintettel a Kbt. 2018. november 29. napjától hatályos, a 2018. évi LXXXIII. törvény 66. § 43. pontja által meghatározott módosítása alapján került a Kbt. 195. §-ának és ezáltal a 4. § (3) bekezdésének hatálya alá. A hivatalbóli kezdeményező ellenőrzési jogköre a beszerző felett ettől az időponttól áll fenn, a korábbi időszak beszerzéseire – tekintettel arra, hogy a beszerző nem tartozott a Kbt. 195. § hatálya alá – nem terjed ki. A Kbt. 152. § (1) bekezdése alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását az ott megjelölt szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra.

Miután a Miniszterelnökség a jogszabályi változások alapján csak 2018. november 29. napjával került abba a helyzetbe, hogy a beszerző eljárásait a Korm.rendelet alapján feladatköre ellátása során vizsgálhatta, nem volt jogosult a korábbi beszerzéseinek vizsgálatára, azok vonatkozásában adatok, iratok bekérésére és jogorvoslati eljárás indítására sem.

18. Hangsúlyozta, hogy a Kbt. 2018. november 28-ig hatályos rendelkezése szerint a Kbt. 195. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézményeik, a Kormány közalapítványai, valamint azon többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek közbeszerzései megindításának engedélyezése és lefolytatásának központi ellenőrzése, amelyekben az állam nevében a tulajdonosi (részvényesi, tagsági stb.) jogokat miniszteri rendelet vagy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel kötött megbízási szerződés alapján központi költségvetési szerv vagy intézménye gyakorolja, valamint e szervezetek közbeszerzési szerződésai, építési vagy szolgáltatási koncessziói módosításának engedélyezése, valamint e szervezetek és a kezelésükben lévő vagy általuk alapított alapítványok nem közbeszerzés útján megkötött, beszerzést megvalósító szerződésai megkötésének és módosításának engedélyezése a közbeszerzésekért felelős miniszter feladata.

A Kbt. 195. § (1) bekezdésének 2018. november 29. napjától hatályos szövege szerint a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézményeik, a Kormány közalapítványai, valamint azon többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek közbeszerzései megindításának engedélyezése és lefolytatásának központi ellenőrzése, amelyekben az állam nevében a tulajdonosi (részvényesi, tagsági stb.) jogokat miniszteri rendelet vagy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel kötött megbízási szerződés alapján Kormány tagja, központi költségvetési szerv vagy intézménye gyakorolja, valamint e szervezetek közbeszerzési szerződésai, építési vagy szolgáltatási koncessziói módosításának engedélyezése, valamint e szervezetek és a kezelésükben lévő vagy általuk alapított alapítványok nem közbeszerzés útján megkötött, beszerzést megvalósító szerződésai megkötésének és módosításának engedélyezése a közbeszerzésekért felelős miniszter feladata.

19. A beszerző álláspontja szerint a hivatalbóli kezdeményező a jogszabályváltozást megelőző időszakban nem láthatott el feladatot a beszerző vonatkozásában, így nem áll fenn a feladat ellátását megelőző jogviszonyok tekintetében az ügyfélképessége sem. A közbeszerzésekért felelős miniszter feladatköre nem terjedhetett ki a 2018. november 29. napja előtti

jogviszonyok vizsgálatára, ezért ezek vonatkozásában feladatellátás hiányában a hivatalbóli jogorvoslat indításra vonatkozó Kbt. 152. § (1) bekezdés m) ponton alapuló joga sem állapítható meg.

Csatolta azoknak a beszerzéseknek a teljesítésigazolásait, amelyeket a hivatalbóli kezdeményező vizsgálhatott. Ezek összege 2018. évre nettó 14.403.499.-Ft, amely nem éri el az adott időszakra irányadó közszolgáltató nemzeti közbeszerzési értékhatárt, ezért kérte a kezdeményezés ezt meghaladó részének elutasítását.

20. A beszerző kérte, amennyiben érdemi vizsgálatra kerülne sor a Döntőbizottság a jogsértés hiányát állapítsa meg. Közölte, hogy a jelen jogorvoslattal érintett beszerzések tekintetében közszolgáltató ajánlatkérőnek minősül a Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja alapján.

A Mercedes Hybrid buszokat 2014. év januártól a beszerző jogelődje a Kunság Volán, majd a beszerző üzemeltette. Csatolta az autóbuszok javítására vonatkozó összesített költségábrázolást a 2016-2017-2018. évekre vonatkozóan. A csatolt kimutatás szerint a buszok javítási-karbantartási költsége 2016. évben nettó 33.479.369.-Ft volt.

21. A közszolgáltatási szerződésekre a 2017. évre irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatár nettó 50 M Ft volt. Kbt. 17. § (2) bekezdése alapján a beszerzőnek nem kellett kellő körültekintés mellett sem okkal feltételeznie azt, hogy 2017. évben az autóbuszok javítási, karbantartási költségei több, mint 50 %-kal meghaladják a 2016. évi bázisadatok mértéket, és ezzel átlépik a nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

A csatolt, havi lebontású összesített költségábrázolást alapján a buszok javítási-karbantartási költsége 2017. évben nettó 80.098.130.-Ft volt.

A megrendelések időbeli eloszlása alapján látható, hogy a beszerző csak 2017. novemberében, egy az addigi havi átlag 3,7 M Ft értékű számlaértékektől nagyságrendileg jóval nagyobb, nettó 15.168.453.-Ft összegű kifizetéssel lépte volna át a közszolgáltatói nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

A 2017. november hónapban leszámított összegek közül azonban nem számítandó egybe a beszerzésekkel a MOD-630 forgalmi rendszámú hibrid autóbusz közúti baleseti javítási költsége, amelynek összege nettó 13.837.400.-Ft. A javítást a beszerző casco kárrendezéssel intézte olyan módon, hogy a biztosító beszerző részére megfizette a javítást végző cégnek korábban kifizetett javítási díjösszeget. Ezen összeg tehát nem egybeszámítható az egyéb javítási tételekkel, mert annak vonatkozásában a HOVÁNY Kft.-vel a visszterhesség nem állapítható meg, a szerződés ellenértékét ténylegesen a biztosító társaság fizette, az összeg csak egy, technikailag a beszerzőn átfutó tétel. Ezen ügylet ellenértéke a beszerző casco biztosítási szerződése terhére állapítható meg.

Amennyiben a 2017. novemberi megrendelések nettó 15.168.453,-Ft összegéből levonásra kerül a 13.837.400.-Ft összegű casco biztosítás terhére, a biztosító által kifizetett összeg, a november hónapban egybeszámítási kötelezettség alá eső érték csak 1.331.053.-Ft, amely összeggel a 2017. évi beszerzések értéke november hónappal bezárólag 38.446.451.-Ft. A beszerző tehát még 2017. december elején is a közszolgáltatói nemzeti közbeszerzési értékhatár alatti beszerzéseket valósított meg, több, mint 13%-kal. A beszerző vonatkozásában a közbeszerzési értékhatár átlépése csak 2017. decemberében merülhet fel, 16.260.730.-Ft összeggel.

A hibrid autóbuszok javításának szabályozására az autóbuszok üzemeltetésében érintett felek, Kecskemét Város Önkormányzata, mint tulajdonos, az EvoBus Hungária Kft., mint gyártó és alkatrész utánpótlást biztosító, a DAKK Zrt. üzemeltető, valamint a Hovány Kft., mint a

gyártó által meghatározott, szerelésre feljogosított szervíz, egy négyoldalú megállapodást készített elő 2017. első félévében. A fenti négyoldalú megállapodás előkészítése során a szerződés tervezetben a gyártó vállalta volna a szemlélés átvizsgálások és a műszaki vizsga felkészítések költségét. Az egyeztetéseket követően a megállapodás csak tervezet formájában maradt, nem került megkötésre, így 2017. április és december közötti időszakban elvégzett 30.000 km-ként esedékes kötelező szervizeket, utólag egyszerre számlázta le a Hovány Kft. 2017. december 6-án. A 22 db számla összesített költsége kb. nettó 25 millió Ft összeg volt. A beszerzőt 2017. decemberében váratlanul érte, hogy ezen beszerzések összege is terhelni fogja, hisz az az április és december között már korábban elvégzett teljesítésekre vonatkozott. A beszerző ezen utolsó számlákkal lépte át a közbeszerzési értékhatárt, amire a folyamatban volt egyeztetésekre tekintettel nem kellett alappal számítani. A számlák már korábban megvalósult, de addig a beszerzőnél költséget nem jelentő tételeket tartalmaztak. A beszerző tehát a tényleges költségek felmerülésekor már nem volt abban a helyzetben, hogy közbeszerzést tudjon lefolytatni az értékhatárt átlépő beszerzésére. Ezen tételek tekintetében, miután azok bekövetkezésére a folyamatban volt egyeztetések alapján beszerzőnek nem kellett alappal számolnia, nem merül fel az egybeszámítási kötelezettség az egyéb a javítási, karbantartási jellegű feladatokkal, mert ezek egy időben felmerült, új beszerzési igénynek tekinthetők. A Közbeszerzések Tanácsának útmutatója a becsült érték számítása, a részekre bontás tilalma és a beszerzési igények mesterséges egyesítése tárgyában (KÉ 2017. évi 95. szám; 2017. június 9.) alapján a részekre bontás tilalmának vizsgálata során kiegészítő szempontként vehető figyelembe a funkcionális egység fennállása esetében az időbeli összefüggés. Nem számítandó egybe 2017. évi korábbi beszerzésekkel az előre nem látható, előre nem tervezhető módon felmerülő, elkülönült beszerzési igény. Álláspontunk szerint 2017. április és december közötti időszakban elvégzett 30.000 km-ként esedékes kötelező szervizek leszámolásával a beszerzőnek nem kellett az előzmények alapján terveznie.

22. A közszolgáltatási szerződésekre a 2018. évre az irányadó nemzeti közbeszerzési értékhatár nem változott, a csatolt, havi lebontású összesített költségtáblázat tartalmazta a buszok javítási-karbantartási költségeit 2018. évre vonatkozóan. A beszerző előadta, hogy a fenti beszerzések vonatkozásában nem folytatott le közbeszerzési eljárást.

A beszerző hangsúlyozta, hogy 2018. augusztus 31-ei hatállyal új vezérigazgató került kinevezésre, aki megkezdte a működés jogi, pénzügyi és közbeszerzési átvilágítását.

Amennyiben bírság kiszabására kerülne sor, a bírság kiszabásakor kérte figyelembe venni, hogy a közbeszerzési eljárás mellőzésével elkövetett jogsértés orvoslására az új igazgatóságban nincs eszköze, az új ügyvezetés megtesz minden szükséges lépést a szabályszerű működés helyreállítására, azonban ez a folyamat időigényes, mert gondoskodni kell a személyszállítás ellátás feltételeinek folyamatos fenntartásáról és a közszolgáltatás biztosításáról. Egy nagyobb mértékű bírság a beszerző teljes tevékenységét lehetetlenítené el, amely a közszolgáltatás biztosítását veszélyezteti. A beszerző maga is feltárja a korábbi működés gyakorlatát és az esetlegesen elkövetett jogsértéseket és intézkedéseket tesz azok jövőbeni megakadályozására, a jogkövető magatartás betartása feltételeinek mindenkor biztosítása és ellenőrzése érdekében. Kérte, hogy a Döntőbizottság a bírság kiszabásakor a fentebb kifejtettek tekintettel méltányosan, a minimális érték figyelembe vételével járjon el.

23. Kérte továbbá, hogy a Kbt. 165. § (7a) bekezdése rendelkezésének alkalmazását a 2017. évre vonatkozóan mellőzze a Döntőbizottság, figyelemmel arra, hogy a jogsértő megrendelések időpontja 2016. évre esik. Hivatkozott arra, hogy a Kbt. 165. § (7a) bekezdését, amely alapján a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés, a szerződés semmisségének megállapítása esetében további bírság kiszabására nyílik a Döntőbizottságnak lehetősége, a 2017. évi CLVXXXVI. törvény 70. § (3) bekezdése, 2018. január 1-jei hatállyal

építette be a közbeszerzési törvény rendszerébe és a 2018. január 1-jén és az azt követően megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárásokra, közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződésekre alkalmazandók.

Fentiek alapján a beszerző álláspontja szerint a 2017. évben történt megrendelések alapján a többlet bírság kiszabására vonatkozó 165. § (7a) és (7b) bekezdései nem alkalmazhatók. Nem lehet olyan jogi hátrányt alkalmazni a jogalannyal szemben, amely a jogsértésre irányadó időszakban még ismeretlen volt, nem volt a jogi szankció része. Ez a jogalkalmazás a jogszabály visszaható hatállyal történő alkalmazását jelentené, amire nincs felhatalmazás a módosító jogszabályban.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

24. A Döntőbizottság – a 2018. január 1-jétől hatályos általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseire figyelemmel – rögzíti, hogy az Ákr. 2018. január 1. napján hatályba lépett rendelkezéseit a jogalkotó a hatálybalépést követően indult és megismételt eljárásokra rendelte alkalmazni, e szabályoktól való eltérést nem megengedve. Ezzel összhangban a 2017. évi CLXXXVI. törvény (a továbbiakban: Mód2.tv.) szerint a Kbt. módosításai, így a Kbt. XXI. fejezetében szereplő jogorvoslati eljárásra vonatkozó szabályai szintén 2018. január 1. napján léptek hatályba. Előzőekre figyelemmel a Döntőbizottságnak a 2018. január 1. napja után indult és a megismételt jogorvoslati eljárásokban az új eljárási szabályok szerint kell eljárnia azzal, hogy a jogviták eldöntése során a kezdeményezés alapján vizsgált – feltételezett – jogsértés megtörténte idején hatályos anyagi jogi szabályokat kell alkalmazni. Jelen esetben a 2017. valamint 2018. évben eseti megrendelések útján létrejött szerződésekre a Kbt. XXI. fejezetében szereplő 165. §-ban foglaltak alkalmazandók. Ezt az értelmezést támasztja alá az Alkotmánybíróság III/773/2019. számú határozata, amely többek között a Kbt. 197. § (8) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést elutasította.

25. A Döntőbizottság elsődlegesen az eljárási feltételek fennállását vizsgálta figyelemmel arra, hogy a beszerző a hivatalbóli kezdeményező ügyfélképességét kifogásolta a 2018. november 29. napját megelőzően megvalósított beszerzései tekintetében. Azt hangsúlyozta, hogy a Kbt. 195. § (1) bekezdésének ezen időpontot követően hatályba lépett rendelkezései alapján került a hivatalbóli kezdeményező abba a helyzetbe, hogy a beszerző tulajdonosi joggyakorlójának személyében bekövetkezett változása miatt vizsgálhatta a beszerző tevékenységét.

A Kbt. 152. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során e törvénybe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:
m) a közbeszerzésekért felelős miniszter.

A Kbt. 152. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból való eljárását az (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül kezdeményezheti.

A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdés m) pontja szerinti személyként terjesztette elő hivatalbóli kezdeményezését hivatkozva a közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016. (XII. 23.) Korm. rend. rendelkezéseire.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 14. § (1) bekezdés 13. pontja szerint a Miniszterelnökséget vezető miniszter a Kormány közbeszerzéseikért felelős tagja. Ezen Korm. rendelet 26. § (2) bekezdés b) pontja alapján a miniszter a közbeszerzéseikért való felelőssége keretében ellátja a közbeszerzések központi ellenőrzésével és engedélyezésével kapcsolatos feladatokat.

A közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos szabályokról szóló 459/2016. (XII. 23.) Korm. rend. 5. § (2) bekezdése alapján a közbeszerzéseikért felelős miniszter az éves ellenőrzési tervben nem szereplő ajánlatkérő és beszerzés esetében eseti jelleggel is ellenőrizheti az e rendeletben foglalt előírások betartását. A Korm. rend. 5. § (3) bekezdése szerint a közbeszerzéseikért felelős miniszter megkeresésére az ajánlatkérő a megkeresésben megjelölt, a Kbt. 4. § (3) bekezdése szerinti beszerzéseivel kapcsolatos iratanyagot -a Kbt. 195. § (5) bekezdésében foglaltak szerint – öt munkanapon belül teljeskörűen a közbeszerzéseikért felelős miniszter rendelkezésére bocsátja.

A Kbt. 2018. november 29. napjától hatályos 195. § (1) bekezdése alapján a Kormány irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek és intézményeik, a Kormány közalapítványai, valamint azon többségi állami tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek közbeszerzései megindításának engedélyezése és lefolytatásának központi ellenőrzése, amelyekben az állam nevében a tulajdonosi (például részvényesi, tagsági) jogokat miniszteri rendelet vagy a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-vel kötött megbízási szerződés alapján Kormány tagja, központi költségvetési szerv vagy intézménye gyakorolja, valamint e szervezetek közbeszerzési szerződésai, építési vagy szolgáltatási koncessziói módosításának engedélyezése, valamint e szervezetek és a kezelésükben lévő vagy általuk alapított alapítványok nem közbeszerzés útján megkötött, beszerzést megvalósító szerződésai megkötésének és módosításának engedélyezése a közbeszerzéseikért felelős miniszter feladata.

A Döntőbizottság nem osztotta a hivatalbóli kezdeményező azon álláspontját, hogy az ügyfélképesség vizsgálata fel sem merül a hivatalbóli kezdeményezések esetében. A Kbt. 152. § (1) bekezdésében meghatározott személyek vagy szervezetek feladatkörük ellátása során tudomásukra jutott vélelmezett jogsértések miatt kezdeményezhetnek jogorvoslati eljárást a Kbt. 152. § (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül.

A beszerző hivatkozása szerint a tulajdonosi joggyakorlója személyére tekintettel a Kbt. 195. § (1) bekezdése szerint 2018. november 29. napját megelőzően nem tartozott a közbeszerzéseikért felelős miniszternek a Korm.rend. szerinti ellenőrzési hatáskörébe.

A közbeszerzéseikért felelős miniszter feladatkörét egyrészt a Kbt., másrészt a különböző kormányrendeletek határozzák meg. A közbeszerzéseikért felelős miniszter feladatköre azonban jóval szélesebb körű, mint a többi hivatalbóli kezdeményezőé, jelen esetben nem kizárólag az éves ellenőrzési tervében szereplő esetben, hanem bármikor, eseti jelleggel is ellenőrizheti a Korm.rend.-ben foglaltak betartását, kérhet be iratanyagot és vizsgálódhat a Korm. rend. 5. §-a alapján. A közbeszerzéseikért felelős miniszter e feladatkörét a 2017. január 1. napján hatályba lépett Korm.rendelet alapján tehát általános ellenőrző hatáskörében gyakorolhatta, függetlenül a beszerző tulajdonosi joggyakorlójának személyétől. A közbeszerzéseikért felelős miniszter tehát nem kizárólag a Kbt. 195. § (1) bekezdésében

meghatározott ajánlatkérők esetében lefolytatott tervezett ellenőrzés keretében, hanem egyéb esetekben is vizsgálódhat és tárhat fel jogsértéseket. Az ügyfélképeség fennállását a kezdeményezés benyújtásakor hatályos szabályok alapján kell elbírálni, ebből következően a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezése benyújtásakor a Kbt. 195. § (1) bekezdésében foglaltak szerint is jogosult volt a beszerző beszerzéseinek vizsgálatára. Nem fogadható el tehát a beszerző azon hivatkozása, hogy kizárólag a 2018. november 29. napját megelőzően megvalósult beszerzések voltak vizsgálhatók a hivatalbóli kezdeményező által. A hivatalbóli kezdeményező ügyfélképesége mind időbeli, mind tárgyi hatályát tekintve kiterjedt a beszerző 2018. november 29-ét megelőző tevékenységének vizsgálatára, a vélelmezett jogsértés feltárására.

A beszerző által sem vitatottan a hivatalbóli kezdeményező ellenőrzési jogkörében 2019. május 13-án kérte be a vonatkozó iratanyagot, a beszerző a dokumentumokat, megrendeléseket és teljesítésigazolásokot 2019. május 20. napján, majd hiánypótlási felhívásokat követően 2019. július 2-án a 2017. valamint a 2018. évre vonatkozóan megküldte.

Mindezek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező ügyfélképeséggel rendelkezett 2019. július 19. napján a kezdeményezése benyújtásakor a 2019. május 20. napján és a 2019. július 2. napján tudomására jutott 2018. valamint 2017. évi beszerzések tekintetében, kezdeményezését a Kbt. 152. § (2) bekezdésében foglaltak szerinti hatvan napos szubjektív és öt éves objektív határidőn belül terjesztette elő, ezért a kezdeményezést a továbbiakban érdemben vizsgálta.

26. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen mellőzte-e a közbeszerzési eljárás lefolytatását a kérelmezettekkel 2017. és 2018. évben az általa üzemeltetett buszok karbantartására és javítására megrendelt szolgáltatás biztosítására, mindösszesen 253.949.173.-Ft összegű eseti megrendeléseket megelőzően.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a meghatározott értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek a Kbt. szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 4. § (3) bekezdése alapján a 195. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők az egymillió forintot elérő, de a 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti nemzeti értékhatárokat el nem érő értékű, a 8. § (2)-(6) bekezdése szerinti szerződéseik megkötését megelőzően is kötelesek - az e törvény végrehajtási rendeletében foglaltak szerint, az ott meghatározott kivételekkel - legalább három ajánlatot bekérni. Ezekre a beszerzésekre e törvény rendelkezéseit kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben e törvény végrehajtási rendelete azt előírja.

A Kbt. 3. § 24. pontja szerint közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésre vagy építési beruházásra irányuló visszterhes szerződés.

A Kbt. 3. § 27. pontja szerint közszolgáltatói szerződés az olyan közbeszerzési szerződés, melynek célja az ajánlatkérő e törvény szerinti közszolgáltató tevékenysége előkészítésének, megkezdésének vagy folytatásának biztosítása.

A Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja alapján e törvény alkalmazásában - a közszolgáltató tevékenységének biztosítása céljából lefolytatott beszerzése során - közszolgáltató ajánlatkérő az 5. § (1) bekezdésében meghatározott szervezet, amennyiben az alábbiakban meghatározott közszolgáltató tevékenységet folytatja, vagy ilyen tevékenység folytatása céljából hozták létre,

a vasúti, automatizált rendszerekkel, villamossal, trolibusszal, autóbusszal vagy drótkötélpályán történő közlekedés terén közszolgáltatást nyújtó hálózatok létesítésével vagy üzemeltetésével kapcsolatos tevékenység

A Kbt. 17. § (2) bekezdés a) pontja szerint az árubeszerzés vagy szolgáltatás becsült értéke a rendszeresen vagy az időszakonként visszatérően kötött szerződés esetében az előző naptári év során kötött azonos tárgyú szerződés vagy szerződések szerinti tényleges ellenszolgáltatás, módosítva a következő naptári év alatt várható mennyiségi és értékbeli változással.

A Kbt. 19. § (1) bekezdése alapján tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.

(2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.

(3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

27. Fentiek alapján tehát a következő együttes feltételek fennállása esetén valósul meg a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége:

- a Kbt. alanyi hatálya alá tartozó szervezet valósítja meg a beszerzést
- a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési igény merül fel
- visszterhes beszerzésre kerül sor
- amelynek becsült értéke eléri legalább a nemzeti értékhatárt.

A Döntőbizottság megállapította, hogy a beszerző a jelen jogorvoslattal érintett beszerzések tekintetében közszolgáltató ajánlatkérőnek minősül a Kbt. 6. § (1) bekezdés c) pontja alapján - mely tény a beszerző sem vitatta - valamint a beszerzése – autóbuszok szervizelése, javítása, karbantartása – a Kbt. 8. § (4) bekezdése szerinti szolgáltatásmegrendelésnek minősült.

A megrendelésekből és a teljesítésigazolások alapján megállapítható volt, hogy a beszerző visszterhes beszerzéseket valósított meg, a kérelmezettek által elvégzett szolgáltatások ellenértékét 2017. és 2018. évben mindösszesen 253.949.173.-Ft-ot megfizette.

A Döntőbizottság megvizsgálta a beszerzések értékét, valamint azt, hogy az egybeszámítandó beszerzések értéke meghaladta-e a nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

A megrendelések realizálására 2017. és 2018. évben került sor. Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény a 70. §-ában a 2017. január 1-jétől 2017. december 31-éig tartó időszakra vonatkozó, valamint Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény 71. § (1) bekezdés b) pontja alapján 2018. január 1-jétől 2018. december 31-éig tartó időszakra vonatkozó, a közszolgáltatói szerződések esetén

alkalmazandó nemzeti közbeszerzési értékhatár szolgáltatás megrendelése esetén 50.000.000.- Ft.

28. A közszolgáltató ajánlatkérőnek a beszerzési igénye kielégítése tekintetében előzetesen, a közbeszerzési eljárás előkészítésének szakaszában meg kell vizsgálnia a beszerzési igényét abból a szempontból, hogy az milyen tárgyra vonatkozik, azok egybeszámítására vagy a részekre bontására vonatkozó feltételeket, valamint az eljárások lefolytatása tekintetében az egyik legfontosabb kiinduló pontot, a beszerzés becsült értékét és ezzel az alkalmazandó eljárásrendet, illetve az így meghatározott eljárásrend alapján az adott eljárásrendben alkalmazható eljárásfajtát is meg kell választania a törvényi feltételek mentén. A hivatkozott megrendelések tárgyai megegyeztek, a beszerző által azonos közszolgáltatási szerződés alapján használt, azonos típusú, közösségi közlekedés megvalósítását szolgáló autóbuszok karbantartási és javítási feladatainak ellátására irányult. A szolgáltatások gazdasági és műszaki rendeltetése, funkciója, továbbá közvetlen célja azonos volt.

29. Mindezek alapján a beszerzőnek a hivatkozott beszerzései során a becsült értéket a Kbt. 17. § (2) bekezdése és 19. § (1)-(3) bekezdései alapján, valamennyi érintett beszerzés, eseti megrendelés értékének az egybeszámításával kellett volna meghatároznia, a megrendelések összértéke jóval meghaladta a 2017. és 2018. évi nemzeti közbeszerzési értékhatárt, ezért a beszerzőnek a Kbt. szerinti közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia. A Döntőbizottság a beszerző által rendelkezésre bocsátott megrendelések és teljesítésigazolások összesítése alapján állapította meg a beszerzések értékét, amely eltérést mutatott a hivatalbóli kezdeményező által előterjesztett adatokhoz képest, a Döntőbizottság a beszerző által megrendelőkkel és teljesítésigazolásokkal igazolt adatokat vette figyelembe.

30. A beszerző arra is hivatkozott, hogy a 2016. évben rendelkezésére állt adatok alapján a karbantartási költségeket figyelembe véve kellő körültekintés mellett sem láthatta előre, hogy a javítási, karbantartási költségek olyan mértékben fognak megemelkedni 2017. évben, hogy meghaladják a közszolgáltatókra vonatkozó nemzeti közbeszerzési értékhatárt. A Kbt. 17. § (2) bekezdés a) pontja szerint valóban az előző naptári év során kötött azonos tárgyú szerződés vagy szerződések szerinti tényleges ellenszolgáltatást kell figyelembe venni a becsült érték megállapításakor, azonban módosítva a következő naptári év alatt várható mennyiségi és értékbeli változással. Az autóbuszok karbantartása és javítása a koruk előrehaladtával egyre költségesebbé válik, a meghatározott kilométer használatot elérő kötelező szervizek, átvizsgálások, a műszaki vizsgára való felkészítés nyilvánvaló pluszköltségként jelentkeztek. Ezen beszerzői kötelezettségeket a közszolgáltatói szerződés tartalmazta, tehát felmerülésükre számítani kellett a 2017. valamint 2018. évre tervezett becsült értékek meghatározásakor. A Döntőbizottság osztotta a hivatalbóli kezdeményező azon álláspontját, hogy a beszerzőnek már az adott évre vonatkozó közbeszerzési tervének az összeállítása során meg kellett volna vizsgálnia, hogy nem éri-e el az adott tevékenység kapcsán a közbeszerzési értékhatárt.

A beszerző hivatkozott arra, hogy a MOD-630 forgalmi rendszámú autóbusz közlekedési balesete folytán szükségessé vált javítását 2017. évben nem láthatta előre és a casco biztosítása terhére rendezte, a 13.837.400.-Ft költség csupán a beszerző könyvelésén technikailag átfutó tétel. Amennyiben ezen javítási költséget nem kellene egybeszámítani a többi felmerült költséggel, a beszerző akkor is a közbeszerzési értékhatárt jóval meghaladó 63.114.422.-Ft összegű megrendelést valósított meg. A visszterhesség azonban e költség tekintetében is megállapítható, hiszen a javítási költséget a beszerző megfizette az I. rendű kérelmezett részére, azonban azt nem igazolta a beszerző, hogy a biztosítási összeget nem ő,

hanem közvetlenül a biztosító társaság fizette meg az I. rendű kérelmezett részére. A felmerülése szempontjából mindegy, hogy a javítást mi indokolta, milyen okból került rá sor.

Figyelemmel arra, hogy a 2017. évre vonatkozó beszerzések értékét egész évre kell meghatározni, a 2017. áprilisban és december hónapban megrendelt és elvégzett kötelező szervíz szolgáltatások ellenértékének 2017. decemberében történt megfizetése esetén a beszerző nem hivatkozhat arra, hogy nem jött létre az a megállapodás, amely szerint ezen költségeket a gyártó vállalta volna magára. Erre vonatkozóan sem terjesztett elő bizonyítékot a beszerző, a közszolgáltatási szerződés sem tartalmazott rendelkezést e vonatkozásban, ezért a mintegy 25.000.000.-Ft összértékű megrendelések felmerülésekor már számolnia kellett azzal, hogy elérheti vagy meghaladhatja a közbeszerzési értékhatárt.

A Döntőbizottság mindezek alapján megállapította, hogy a vizsgált 2017-2018. évben megrendelések útján létrejött szerződések összértéke (2017. évben 76.951.822.-Ft, 2018. évben 176.997.352.-Ft) meghaladta a közszolgáltatókra vonatkozó közbeszerzési értékhatárt, ezért a beszerző a közbeszerzési eljárást jogtalanul mellőzte.

A Döntőbizottság többlettényállási elem hiányában nem látta indokoltnak a tételes jogszabályi rendelkezések, a Kbt. 4. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 19. § (1)-(2) bekezdései megsértésének megállapítása mellett. A hivatalbóli kezdeményező a 2019. szeptember 9. napján kelt beadványában másodlagosan előterjesztett kérelmében utalt arra, hogy a beszerző a Kbt. 2. § (3) és (4) bekezdését is megsértette, továbbá mulasztásával a mellőzés okán nem tette meg a Kbt. 43. § (1) bekezdés b) pontja szerinti intézkedéseket sem és kérte, hogy a Döntőbizottság – amennyiben a beszerző ügyfélképességére vonatkozó érvelését a Döntőbizottság elfogadná - az eljárást a Kbt. 158. § (1) bekezdés alapján terjessze ki. A Döntőbizottság az elsődlegesen előterjesztett kezdeményezésének helyt adott, a jogorvoslati eljárás megindítására ezen jogszabályhelyek megsértése vonatkozásában nem került sor, ezért e körben a Döntőbizottság vizsgálatot nem végzett.

A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján állapította meg a jogsértést, és alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt és bírságot szabott ki. A Döntőbizottság továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja alapján megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezettek között 2017-2018. évben létrejött szerződések nem semmisek, és ennek jogkövetkezménye körében a Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint további bírságot szabott ki.

A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

A Kbt. 165. § (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott bírság összege - a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának - megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

A jelen esetben tekintettel arra, hogy a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg a Döntőbizottságnak a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján további jogkövetkezményként kötelezően bírságot kellett kiszabnia. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapítása során tekintettel volt a mellőzéssel érintett beszerzések becsült értékére (2017. évben 76.951.822.-Ft, 2018. évben 176.997.352.-Ft) a megvalósult jogsérelem jellegére és súlyára, amely a közpénzek átlátható felhasználásának törvényi célját hiúsította meg. A Döntőbizottság figyelembe vette továbbá, hogy a jogsértés nem reparálható. A Döntőbizottság a bírság kiszabása során figyelemmel volt arra, hogy a jogsértés elkövetése és a jogorvoslati eljárás megindítása között viszonylag hosszú időtartam telt el. A Döntőbizottság figyelembe vette, hogy a beszerző szervezeti változásai következtében megkezdte a működésének jogi, pénzügyi és közbeszerzési átvilágítását és intézkedések előkészítését a törvényes működés helyreállítására, továbbá azt a körülményt, hogy a 2018. évi beszerzések vonatkozásában elismerte, hogy nem folytatott le közbeszerzési eljárást. A Döntőbizottság értékelte továbbá, hogy a beszerző közszolgáltatás nyújtásával az azt igénybe vevők részére folyamatos ellátást biztosít, működésének fenntartása ezért közérdeket érint. A fenti szempontokat összességében mérlegelve, a beszerzés értékére is tekintettel, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7) bekezdésében meghatározott maximális mértékét.

36. A Kbt. 137. § (1) bekezdése alapján a közbeszerzési eljárás mellőzésével kötött szerződés semmis. A Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontja alapján azonban a Döntőbizottság a rendelkező részben foglaltak szerint megállapította, hogy a vizsgált szerződések nem semmiek, mert a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglaltak szerint kiemelkedően fontos közérdek fűződik a szerződés teljesítéséhez. A szerződések tárgya autóbuszok javítási, karbantartási feladatainak elvégzése volt, a beszerző Kecskemét megyei jogú város menetrendszerinti közösségi közlekedését közszolgáltatás keretében biztosította, melynek folyamatos és zavartalan működésének fenntartása kiemelkedően fontos közérdek. A Kbt. 165. § (7a) bekezdése szerint a 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy a szerződés a 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállására tekintettel nem semmis, a (6)-(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege - az eset összes körülményét figyelembe véve - legfeljebb a szerződés értékének 15%-a. A Döntőbizottság utal arra, hogy nem helytálló a beszerző azon hivatkozása, hogy a Kbt. 165. § (7a) bekezdésének rendelkezése nem alkalmazható. 2018. január 1. napját megelőzően a Döntőbizottságnak a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja szerint

megállapított jogsértés esetén pert kellett indítania a közbeszerzési eljárás mellőzésével megkötött szerződések érvénytelenségének megállapítása iránt, mely perben a bíróságnak bírságot kellett kiszabnia az érvénytelenség jogkövetkezményeként. Nem volt tehát korábban sem ismeretlen joghátrány a további bírság és 2018. január 1. napját megelőzően is a jogi szankció része volt azzal, hogy a Kbt. 176. §-a szerint a szerződés érvénytelenségének kimondása és az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása és a bírság kiszabása a bíróság hatáskörébe tartozott. Mindezek alapján a Döntőbizottság az eset összes körülményét figyelembe véve további bírságot szabott ki, melynek alapját a jogsértés okán kiszabott bírság összegének megállapítása során figyelembe vett körülmények alkották és ezen túl tekintettel volt arra, hogy a beszerzések értéke 2017. évben kisebb mértékben, míg 2018. évben azonban nagymértékben haladta meg a közszolgáltatókra vonatkozó szolgáltatásmegrendelés esetén alkalmazandó nemzeti közbeszerzési értékhatárt.

37. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

38. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

39. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. október 18.

Pulainé Dr. Horváth Hajnalka sk.
a tanács elnöke

Tomasovszki Tamás sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Dajka Gabriella sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dr. Ádám Réka jogtanácsos Miniszterelnökség
2. Dr. Borbély Magdolna ügyvéd, mint a VOLÁNBUSZ Zrt. képviselője
3. HOVÁNY Kft.
4. Hovány Prémium Automotive Kft.
5. Közbeszerzési Hatóság Titkársága

